

China, skal jeg tillade mig at udtale et Par Ord. Jeg vil da sige, at hvor heldig og hensigtsmæssig jeg end i det Hele maatte mene, at det vil være, at vi kunne faae en Mission istand til disse fjerne Lande, med hvilke vi have faaet en lang tidligere Forbindelse i de senere Aar; end vi tidligere have havt, saa vil jeg dog aabent tilstaa, at det ikke er mig, der har taget Initiativet i denne Sag, men derimod Bestyrelsen for det store nordiske Telegrafsekskab, som i Begyndelsen af August Maaned indgik til mig med et Andragende om at faae et saadant Gesandtsskab sendt derover, hvilket Andragende var meget varmt anbefalet af Kjøbenhavns Grosferersocietet og af flere andre Handelssekskaber, blandt Andre af Kjøbmandsforeningen i Odense. Dette Andragende gik i Særdeleshed ud paa at føre Klage over den aldeles usikre Stilling, som dette Selskab havde i China, idet det aldeles manglede en fast Basis at staa paa, og man kunde egentlig kun sige, at det var taalt; det havde nemlig ikke kunnet erholde Koncession, som den kinesiske Regjering, efter den traditionelle Opfattelse, som man derovre har om saadanne Forhold, paa ingen Maade vilde slutte, medmindre der fra vedkommende Land blev sendt en diplomatisk Agent, med hvem der kunde underhandles. Jeg vil tilstaa, at jeg sandt, at Regjeringen ikke kunde have end ikke nogen moralsk Forpligtelse til at tage et saadant aldeles privat Selskab under Armene. Selskabet har jo hovedsagelig selv Fordelen af sin Virksomhed derovre, og det maa saaledes ogsaa selv staa Risikoen; men en ganske anden Ting vilde det jo være, dersom det maatte vise sig, at dette Selskabs Interesser faldt sammen med Landets almindelige Interesser. I saa Tilfælde vilde jeg nok mene, at Regjeringen havde en Forpligtelse til at støtte et saadant Selskab; men jeg maatte dernæst ogsaa mene, at dette var et Spørgsmaal, hvis rette Besvarelse laa udenfor mit Omraade. Jeg turde ikke paatage mig Ansvar alene, men maatte søge Oplysning andetsteds for, at komme til en klar Anskuelse om Betydningen af dette Selskabs Virksomhed, og jeg henvendte mig derfor til de af mine Kolleger, under hvis Resfort jeg maatte mene, at en saadan Sag nærmest maatte henhøre, hvilket i dette Tilfælde vil sige til: Finantsministeren og Indværgsministeren. De Erklæringer, som jeg efter en kort Tids Forløb fik fra dem, gik da ud paa meget varmt at støtte Andragendet, idet det blev vist, at denne Sag i kommerciel Henseende virkede paa vore Kreditforhold, og endvidere i fiktal Henseende, ja endog i politisk Henseende, havde overordentlig stor Betydning. Man nævnte de overordentlig store Summer, hvormed Danmark var engageret derovre, ja endog saadanne Tal som 12 a 13 Millioner Rigsdaler. Der blev sagt, at der var mange Tegns paa, hvorledes Selskabets Virksomhed greb ind i vore Forhold herhjemme; og jeg skal blot som et Exempel nævne,

at det ansørgtes, at det var et meget betydeligt Opsving, som vort eget, indre Telegrafvæsen har taget, siden det nordiske Telegrafsekskab har begyndt sin Virksomhed, saaledes at vi nu arbejder med et lige saa stort Overskud, som man arbejdede med Tab for 6—8 Aar siden. Endelig maa det ogsaa indrømmes, at det har en stor Betydning for Danmark ikke alene i Nutiden, men ogsaa i Fremtiden, at være bleven Knudepunkt for en saa overordentlig stor Korrespondance, som der ved Hjælp af dette Selskab ledes over Danmark fra de østasiatiske Lande til England, ja endog til Amerika. Se, Alt dette synes at være Grunde, der tilstrækkelig tale for, at dette Selskabs Virksomhed for vore Forhold herhjemme var af saa stor Betydning, at man kunde sige, at Meget vilde være afhængigt af dette Selskabs Floren eller Tilbagegang, og dets Tilbagegang kunde let tænkes under urolige Forhold derovre. Det var mig derefter klart, at der burde gøres Noget. Et andet Spørgsmaal, der stod tilbage, var om, hvorvidt det maatte siges at være nødvendigt, at denne Mission afgik strax. Jeg skal i den Anledning sige, at det var et af de Punkter, som Bestyrelsen for det store nordiske Telegrafsekskab allerstærkest urgerede, at denne Mission, hvis den overhovedet skulde finde Sted, maatte afgaa meget snart, saaledes at de eventuelle Forhandlinger derovre maatte kunne begynde i de nærmeste Maaneber i Efteraaret. Jeg vilde da ogsaa sige, at for mig vare disse Grunde, som vare bleve ansørgte, og som jeg nys har nævnt, af saadan Betydning, at det forekom mig, at den Tilstand, der maatte være derovre, ikke burde udstrækkes end ikke en Maaned, om det kunde undgaaes. Der var endelig en Grund endnu, som kunde ansørges, og det er, at det paa den Tid — som det høie Thing bekiendt — truede meget stærkt med en Krig mellem China og Japan, hvilket gjorde, at den kinesiske Regjering paa det Tidspunkt var meget tilbøjeligere end tidligere til at træde i Underhandlinger, ja næsten begjærlig — tør jeg sige — efter yderligere at faae Telegrafslinierne udvide derovre; der forelaa saaledes en Opfordring til Bestyrelsen om at anlægge en ny Linie fra Amoy til Fookchow og en anden under Havet over til Den Formosa. Man sandt, at man ikke burde lade denne Leilighed gaa bort til at føre Underhandlinger med Regjeringen derovre, da man maatte mene, at Diebliftet dertil under disse Forhold var gunstigt. At Krigen ikke er udbrudt, og at der synes at herke No og Orden derovre, er Noget, som i alt Fald ikke den Gang kunde forudsæes af Regjeringen; jeg skal dog blot i den Anledning bemærke, at efter hvad der foreligger, er der ingen Grund til at mistvile om et gunstigt Udfald af Missionen, fordi det ikke synes at ville blive til Ulvor med Krigen, da Chineseerne synes at have faaet et aabent Die for den Gaan, som et Land har af at have et udtraakt Telegrafnet. Endelig er der endnu en